

REZULTATI JANUARSKEGA ŠTETJA VODNIH PTIC LETA 2008 V SLOVENIJI

Results of the International Waterbird Census (IWC) in January 2008 in Slovenia

LUKA BOŽIČ

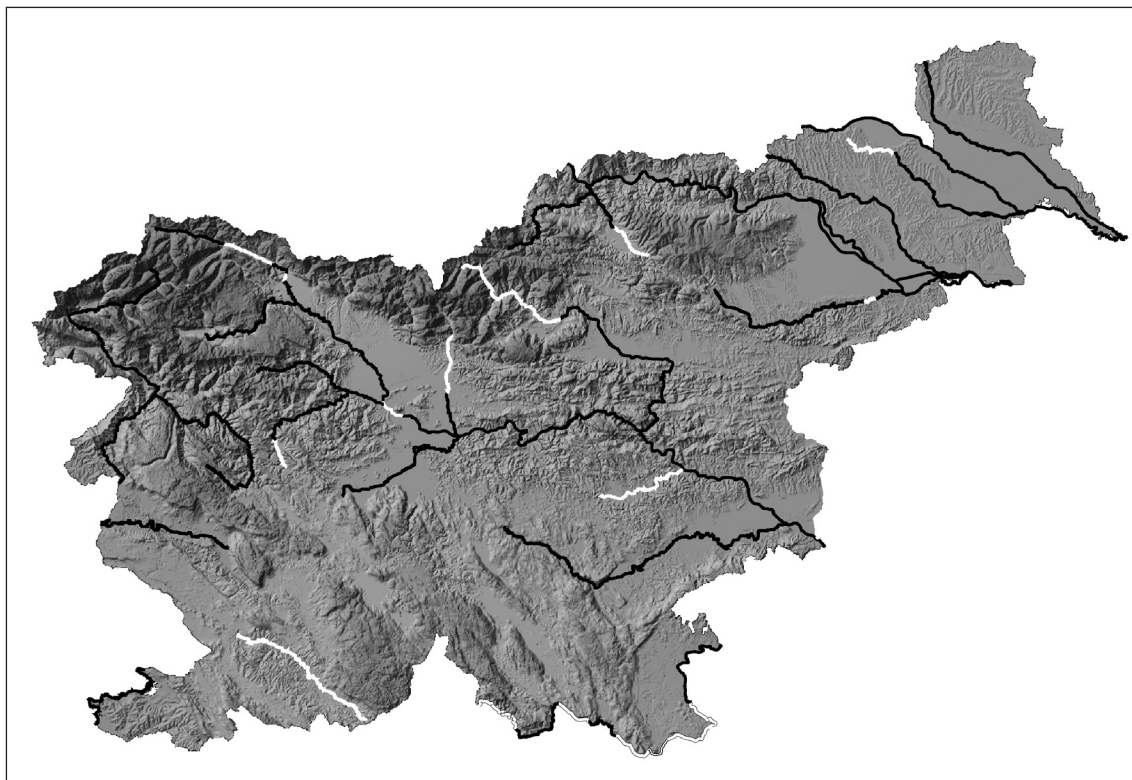
DOPPS – BirdLife Slovenija, Kamenškova ulica 18,
SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail:
luka.bozic@dopps-drustvo.si

Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) poteka v Sloveniji od leta 1988, leta 1997 pa je bilo prvič zastavljeno kot celosten, koordiniran in standardiziran popis vodnih ptic na ozemlju vse Slovenije (ŠTUMBERGER 1997). Od takrat naprej štetje pokriva vse večje reke, celotno Obalo in večino pomembnejših stoječih vodnih teles v državi (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005, 2006 & 2007). K temu sta pripomogla predvsem dobra organizacija in veliko število sodelujočih prostovoljnih popisovalcev. V članku so predstavljeni rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2008.

Januarsko štetje vodnih ptic je leta 2008 potekalo 12. in 13. januarja. Organizacija, potek in uporabljena metoda štetja so bili takšni kot leta 1997 (ŠTUMBERGER 1997). Za organizacijo popisovalcev na osmih števnih območjih so bili zadolženi lokalni koordinatorji. Pri obdelavi in predstavitvi rezultatov smo upoštevali tudi nekatere podatke, zbrane zunaj organiziranega štetja, vendar največ nekaj dni pred ali po koncu tedna, predvidenega za štetje. Kormorane *Phalacrocorax carbo*, z izjemo števnih območij Notranjske in Primorske, Obale in reke Kolpe, smo sistematično šteli na znanih in domnevnih skupinskih prenočiščih. Na skupinskih prenočiščih smo prešteli tudi galebe Laridae na števnem območju Drave, velike bele čaplje *Egretta alba* na Dravskem in Ptujskem polju ter Ljubljani in večino vranjekov *P. aristotelis* na Obali. Mokože *Rallus aquaticus* smo na ptujskih studenčnicah, Ljubljani, potoku Črnc in še nekaterih manjših lokalitetah šteli s pomočjo predvajanja posnetka oglašanja. Metoda je podrobneje opisana v Božič (2002). V štetje so bile tako kot vsako leto vključene vrste iz naslednjih skupin ptic: slapniki Gaviidae, ponirki Podicipedidae, kormorani Phalacrocoracidae, čaplje Ardeidae, plovci Anatidae, tukulice Rallidae, pobjrežniki Charadriiformes ter belorepec *Haliaeetus albicilla*, vodomec *Alcedo atthis* in povodni kos *Cinclus cinclus*.

V podnebnem pogledu so bile značilnost januarja 2008 ponovno nadpovprečno visoke temperature, medtem ko je bil decembra 2007 odklon temperatur v mejah običajne spremenljivosti. V večjem delu države je bil december nekoliko hladnejši od dolgoletnega povprečja. Januar 2008 je bil hladen le na začetku, nato pa je sledilo dolgotrajno obdobje z nadpovprečnimi temperaturami. Odklon od povprečne temperature zraka v januarju je bil v večjem delu Slovenije 3–5°C. Padavin je decembra močno primanjkovalo, zlasti v zahodni polovici Slovenije. Dolgoletno povprečje padavin je bilo januarja preseženo v SZ in zahodni Sloveniji, v večjem delu vzhodne Slovenije pa je padlo le do 50% običajnih padavin. V Mariboru je bil januar 2008 drugi najbolj suh, odkar spremljajo vreme. Število dni s snežno odejo je bilo januarja povsod podpovprečno in tudi decembra je bilo povprečje le malokje preseženo. Srednji mesečni pretoki rek so bili decembra v celoti za polovico manjši kot navadno v decembrskih mesecih. Pretoki v vzhodnem delu države so bili večji kot v drugih predelih. Po treh hidrološko suhih mesecih so se srednji mesečni pretoki rek januarja povečali, a so bili še vedno za 10% manjši od povprečnih. Pretoki so bili največji sredi januarja, torej ravno v času štetja. Srednji mesečni pretoki rek so bili največji na Vipavi, Idrijci, Soči, Sori in Muri, kjer so bili večji kot navadno v mesecu januarju. Dne 12. in 13.1. je nad severno, zahodno in srednjo Evropo vladalo območje nizkega zračnega pritiska. Prevladovalo je oblačno vreme. Padavine v obliki dežja so se 12.1. razširile nad večji del Slovenije, v vzhodnih krajih je bilo še povprečno suho. Pihal je južni veter, ob morju jugo. Deževalo je tudi 13.1., najmanj dežja je padlo v SV Sloveniji. Na Primorskem je pihala šibka burja. V soboto, ko je bila opravljena večina štetja, je bilo zelo toplo, v večjem delu Slovenije so se najvišje dnevne temperature gibale med 10 in 15°C (ARSO 2007 & 2008).

V času štetja so bile vse reke nezaledenele, z ledom pa so bile prekrte le naslednje akumulacije: Trbojsko jezero (1/2), Ledavsko jezero (3/4) in Gajševsko jezero (v celoti). Na reki Dravi je bila zaledenela le 1/4 Dravogradskega jezera na zgornjem delu alpske Drave. Akumulaciji Klivnik in Mola sta bili zaledeneli 3/4 oziroma 1/4. Med pomembnejšimi stoječimi vodami so bila povsem nezaledenela le štiri jezera: Blejsko, Bohinjsko, Žovneško in Kočevsko (Rudniško). Cerknjsko jezero je bilo zaledenelo 1/4. Jezera v Pesniški dolini, razen Perniškega (1/2 zaledenost), zadrževalnik Požeg, Rački ribniki in Šmartinsko jezero so bili zaledeneli v celoti. Kar zadeva Šaleška jezera, je bila zaledenost Škalskega in Šoštanjkega jezera 3/4, Velenjsko jezero pa ni bilo zaledenelo. Zaledenost ribnikov in gramoznic na Dravskem in Ptujskem polju

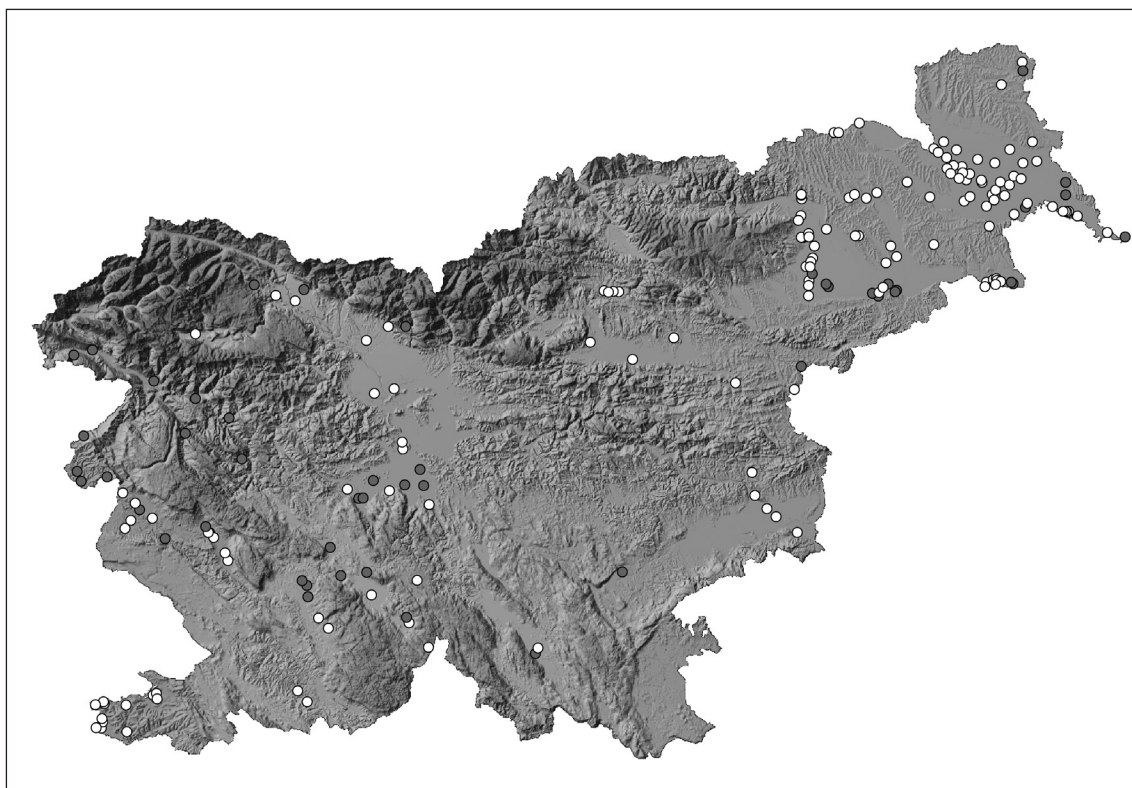
Slika 1: Popisni odseki januarskega štetja vodnih ptic leta 2008 v Sloveniji; črne črte označujejo pregledane, bele pa nepregledane odseke

Figure 1: Survey sections of the January waterfowl counts in 2008 in Slovenia, with black lines indicating surveyed and white lines unsurveyed sections

je bila 3/4 ali pa popolna. Aktivna gramoznica v Sp. Krapju ob Muri ni bila zaledenela, druge gramoznice v Pomurju pa so bile zaledenene od 1/4 do 3/4 oziroma v celoti, prav tako stoječe vode na območju Savske ravnini, Ljubljanskega barja, spodnjega Posavja in širšem celjskem območju. Vodna telesa na Obali in Primorskem niso bila zaledenela.

Leta 2008 je v januarskem štetju vodnih ptic sodelovalo 228 prostovoljnih popisovalcev. Pregledali smo 409 popisnih odsekov na rekah v skupni dolžini 1365.2 km. Poleg tega smo pregledali tudi 194 lokalitet (145 stoječih voda in 49 potokov oziroma manjših rek) (tabela 1). S tem je bila dosežena največja pokritost vodnih teles v doslej opravljenih januarskih štetjih vodnih ptic na ozemlju Slovenije. Leta 2008 smo štetje na rekah Sori ter Meži in Mislinji, ki je bilo prvič organizirano leta 2007, razširili na nove popisne odseke. Štetje leta 2008 ni bilo opravljeno na Sotli in Mirni, kjer pokritost popisnih odsekov sicer nikoli ni bila velika. Popisne odseke, pregledane med štetjem leta 2008, prikazuje slika 1, distribucijo pregledanih drugih lokalitet pa slika 2.

Skupaj smo prešteli 66268 vodnih ptic, ki so pripadale 68 vrstam, zabeležili pa smo še dva druga taksona (neidentificirana gos *Anser* sp. ter križanec med sivko *Aythya ferina* in kostanjevko *A. nyroca*). To je največje število vodnih ptic in tudi največje število vrst, kar smo jih kdaj prešteli med januarskim štetjem vodnih ptic v Sloveniji. Tako kot vsa leta poprej smo največje število vodnih ptic zabeležili na števnem območju reke Drave, in sicer 33340. To je 50.3% vseh vodnih ptic, prešteti v Sloveniji. Mlakarica *Anas platyrhynchos* je bila v štetju leta 2008, tako kot ob vseh prejšnjih štetjih, daleč najštevilnejša vrsta (37.5% vseh vodnih ptic). Po številu prešteti osebki sledijo liska *Fulica atra* (17.1% vseh vodnih ptic), rečni galeb *Larus ridibundus* (12.2% vseh vodnih ptic), kormoran (4.9% vseh vodnih ptic) in rumenonogi galeb *Larus michahellis* (4.8% vseh vodnih ptic). Liska je bila leta 2008 edina vrsta, ki je razen mlakarice kdaj preseгла število 10.000 osebki v januarskih štetjih vodnih ptic v Sloveniji od leta 1997 naprej. Število 1000 prešteti osebki so presegli še mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*, siva čaplja *Ardea cinerea*, labod grbec *Cygnus*

Slika 2: Druge lokalitete, pregledane v januarskem štetju vodnih ptic leta 2008 v Sloveniji (beli krogi – stoječe vode; temni krogi – potoki oziroma manjše reke)

Figure 2: Other localities surveyed during the January waterfowl counts in 2007 in Slovenia (stagnant waters – white circles; streams – dark circles)

olor, krehelj *Anas crecca*, sivka *Aythya ferina*, čopasta črnica *Aythya fuligula* in zvonec *Bucephala clangula*. Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2008 po shemi razdelitve na osem števnih območij (Božič 2007) so predstavljeni v tabeli 2. V tabeli 3 v prilogi so števna območja podrobneje razdeljena na posamezne reke in območja z večjim številom lokalitet, kot so poplavne ravnice, doline, ravnine ipd.

Leta 2008 smo prvič v januarskem štetju vodnih ptic zabeležili rožnatega pelikana *Pelecanus onocrotalus* (akumulacija Most na Soči), plamenca *Phoenicpterus roseus* (Sečovelske soline) in žerjava *Grus grus* (Cerkniško polje). Opazovanji rožnatega pelikana in plamenca mora za dokončno potrditev obravnavati še Nacionalna komisija za redkosti, saj je zanj po trenutno veljavnem seznamu ugotovljenih ptic Slovenije (Božič 2001) znanih manj kot 10 podatkov. Leta 2008 smo prešteli največje število pritlikavih kormoranov *Phalacrocorax pygmaeus*, velikih belih čapelj, labodov grbcev *Cygnus olor*, konopnic *Anas strepera*, tatarskih žvižgavk *Netta rufina*, srednjih žagarjev *Mergus serrator*, lisk, zelenonogih martincev

Tringa nebularia, pikastih martincev *Tringa ochropus*, rečnih galebcev in vodomcev v okviru januarskih štetij vodnih ptic od leta 1997 naprej. Najnižje število v dvanajstih letih januarskih štetij smo zabeležili pri rdečenogem martinču *Tringa totanus* in drugo leto zapored pri malem žagarju *Mergellus albellus*. Ob razmeroma majhnem številu kormoranov je treba dodati, da je bilo precej v zadnjih letih tradicionalno zasedenih prenočišč praznih ali pa so imela majhno število kormoranov. Podobno situacijo smo ugotovili že v letu 2007.

Leta 2008 smo na dveh števnih območjih prešteli največ vodnih ptic v dosedanjih januarskih štetjih, in sicer na števnem območju Drave in Mure. Na obeh območjih smo največje število vodnih ptic zabeležili drugo leto zapored. Rekordno število ptic na števnem območju Drave je povezano predvsem z velikim številom vodnih ptic na Ormoškem jezeru (>13000) in velikim številom rečnih galebcev na prenočiščih. Veliko število vodnih ptic na Ormoškem jezeru je posledica dejstva, da prvič po letu 1997 v času štetja in tudi obdobju pred tem ni bilo streljanja na hrvaški strani

Tabela 1: Število vseh oziroma pregledanih popisnih odsekov in njihova skupna dolžina (a) ter število vseh in pregledanih lokalitet (b) na posameznem števnem območju v januarskem štetju vodnih ptic leta 2008 v Sloveniji**Table 1:** Number of all and surveyed sections and their total length (a) and number of all and surveyed localities (b) in separate survey areas during IWC 2008 in Slovenia

Števno območje/Count area	Skupno število popisnih odsekov/ Total number of sections	Dolžina/Length (km)	Št. pregledanih odsekov / No.of sections surveyed	Dolžina/Length (km)
Mura	61	220.2	59	203.0
Drava	138	374.4	136	358.2
Savinja	30	94.5	24	58.2
Zgornja Sava	100	309.0	88	264.1
Spodnja Sava	71	272.7	53	185.1
Kolpa	14	118.0	7	53.5
Notranjska in Primorska	39	250.9	30	200.5
Obala	12	42.6	12	42.6
Skupaj/Total	465	1682.3	409	1365.2

Števno območje/Count area	Št. vseh lokalitet – stoječe vode/ Total no. of localities (stagnant w.)	Št. vseh lokalitet – tekoče vode/ Total no. of localities (streams)	Št. pregledanih lokalitet – stoječe vode/ No. surveyed localities (stagnant w.)	Št. pregledanih lokalitet – tekoče vode/ No. surveyed localities (streams)
Mura	60	7	51	5
Drava	42	21	38	10
Savinja	12	5	8	0
Zgornja Sava	17	13	12	9
Spodnja Sava	9	8	6	2
Kolpa	1	2	1	1
Notranjska in Primorska	18	26	17	22
Obala	13	2	12	0
Skupaj/Total	172	84	145	49

jezera. Rezultati štetja 2008 kažejo na velik potencial te lokalitete za vodne ptice in ponovno opozarjajo na dejstvo, da so lovci najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na število vodnih ptic. Štetje je ponekod v zahodni Sloveniji oviral močan dež, ki je verjetno vplival na nekoliko manjše število prešteti povodnih kosov kot leta 2007.

Zahvala: Vsem popisovalcem, ki so štelili vodne ptice, gre zasluga, da smo ponovno sistematično in hkrati popisali vse pomembnejše vodne površine v Sloveniji. Brez nesebičnega truda to ne bi bilo mogoče. Lokalni koordinatori so požrtvovalno organizirali mrežo popisovalcev na števnih območjih. Vsem najlepša hvala.

Leta 2008 so v januarskem štetju vodnih ptic sodelovali: Branko Bakan, Danica Barovič, Ernest Bedič, Johann Brandner, Gregor Domanjko, Vinci Ferencak, Franc

Ferk, Darko Ipša, Igor Kolenko, Franc Kosi, Valika Kuštor, Anton Lejko, Kristjan Malačič, Janez Maroša, Marjan Mauko, Christine Pfeifhofer, Hartwig Pfeifhofer, Monika Podgorelec, Ingrid Puh, Seppi Ringert, Milan Rus, Gerald Salzer, Willi Stani, Srečko Tropenauer, Rozalija Vajdič, Branko Vajndorfer, Štefan Virag, Seppi Wolf, Željko Šalamun, Bernard Zanjekovič (**Mura**), Smiljan Bačani, Tilen Basle, Dominik Bombek, Luka Božič, Katja Božičko, Franc Bračko, Boris Čebašek, Angela Fras, Stanko Jamnikar, Ana Janžekovič, Franc Janžekovič, Matej Gamsner, Mojca Kerbler, Matjaž Kerček, Boris Kočevar, Jure Kočevar, Aleksander Koren, Špela Koren, Albin Kunst, Danica Kušter, Katja Logar, Klemen Mlinarič, Tina Petras, Iris Petrovič, Alijana Pivko Knežević, Alen Ploj, Matjaž Premzl, Darja Remsko, Urška Satler, Andreja Slameršek, Darja Slana, Jakob Smole, Igor Stražišnik, Tom Strojnik, Borut Štumberger, Aleš Tomažič, Tadej Trstenjak, Marjan Trup, Martina Trup, Vesna Trup, Vladka Tucovič, Rok Tuš, Andrej

Tabela 2: Število preštetih vodnih ptic na posameznem števnem območju in v celotni Sloveniji v januarskem štetju vodnih ptic leta 2008 (1 – Mura, 2 – Drava, 3 – Savinja, 4 – Zgornja Sava, 5 – Spodnja Sava, 6 – Kolpa, 7 – Notranjska in Primorska, 8 – Obala)**Table 2:** Number of counted waterbirds in separate survey areas and in all of Slovenia during IWC 2008 (1 – Mura, 2 – Drava, 3 – Savinja, 4 – Upper Sava, 5 – Lower Sava, 6 – Kolpa, 7 – Notranjska and Primorska, 8 – Coast)

Vrsta / Species	1	2	3	4	5	6	7	8	Slovenia Total
<i>Gavia stellata</i>							1	5	6
slapnik <i>Gavia arctica</i>							1	69	70
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	69	443	6	305	211	8	19	75	1136
<i>Podiceps cristatus</i>	18	104	9	18	33	2	7	217	408
<i>Podiceps griseogen</i>		1						5	6
<i>Podiceps nigricollis</i>								90	90
<i>Phalacrocorax carbo</i>	245	1691	384	169	247	100	80	308	3224
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>								227	227
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	45	300							345
<i>Pelecanus onocrotalus</i>							1		1
<i>Botaurus stellaris</i>	4				1		1		6
<i>Egretta garzetta</i>			3				1	90	94
<i>Egretta alba</i>	159	339	1	54	31	6	50	20	660
<i>Ardea cinerea</i>	145	406	60	197	85	14	190	56	1153
<i>Ciconia ciconia</i>		2							2
<i>Phoenicopterus roseus</i>								15	15
<i>Cygnus olor</i>	410	1139	83	179	376	2	40	1	2230
<i>Anser fabalis</i>		540							540
<i>Anser albifrons</i>		131					100		231
<i>Anser anser</i>		3	1	2			16	1	23
<i>Anser sp.</i>					4				4
<i>Tadorna tadorna</i>		1						29	30
<i>Cairinia moschata</i>		2	7	4			1		14
<i>Aix galericulata</i>		1		4		1			6
<i>Anas sibilatrix</i>				4			2		2
<i>Anas penelope</i>	7	186	2	21	2	1	56	217	492
<i>Anas strepera</i>	4	104	4	15	12		22	18	179
<i>Anas crecca</i>	207	742	65	46	149	36	65	251	1561
<i>Anas platyrhynchos</i>	3771	9553	1630	5258	2170	570	1392	499	24843
<i>Anas acuta</i>	1						2	1	4
<i>Anas clypeata</i>		6		2			3	41	52
<i>Netta rufina</i>		7			1				8
<i>Aythya ferina</i>	3	1090	20	36	155	3	20	13	1340
<i>Aythya nyroca</i>					1				1
<i>Aythya fuligula</i>	10	874	33	141	38	3	1		1100
<i>Aythya marila</i>				2	4			5	11
<i>Aythya ferina</i> X <i>Aythya nyroca</i>				1					1
<i>Clangula hyemalis</i>		1							1
<i>Melanitta nigra</i>								1	1
<i>Melanitta fusca</i>		10		1	1			5	17
<i>Bucephala clangula</i>	26	881		45	7		40	10	1009
<i>Mergus albellus</i>		44					3		47
<i>Mergus serrator</i>				2				130	132
<i>Mergus merganser</i>	22	180	5	153		1	25		386
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	2					1		4
<i>Rallus aquaticus</i>	8	26		8	3		11	3	59
<i>Gallinula chloropus</i>	9	18	13	133	19		2	13	207
<i>Fulica atra</i>	243	8088	687	603	844	232	49	596	11342
<i>Grus grus</i>							56		56
<i>Charadrius alexandrinus</i>								11	11
<i>Pluvialis squatarola</i>								6	6
<i>Vanellus vanellus</i>								40	40
<i>Calidris minuta</i>								19	19
<i>Calidris alpina</i>								13	13
<i>Gallinago gallinago</i>	1	3		9	3		4		20
<i>Scolopax rusticola</i>							2		2
<i>Numenius arquata</i>								29	29
<i>Tringa totanus</i>								1	1
<i>Tringa nebularia</i>								26	26
<i>Tringa ochropus</i>				9					74
<i>Actitis hypoleucos</i>	47	18						4	4
<i>Larus melanocephalus</i>							2	6	8
<i>Larus minutus</i>								1	1
<i>Larus ridibundus</i>	18	4896	172	30	121		253	2562	8052
<i>Larus canus</i>	3	658	80	1	2	1	26	11	782
<i>Larus argentatus</i>				1					1
<i>Larus cachinnans</i>	12	759	9	7	40	55	705	1589	3176
<i>Sterna sandvicensis</i>								36	36
<i>Alcedo atthis</i>	19	36	1	18	18	5	10	32	139
<i>Cinclus cinclus</i>	2	55	7	125	19		244		452
Skupaj / Total	5509	33340	3282	7599	4597	1040	3504	7397	66268

Valenti, Miroslav Vamberger, Aleš Verlič, Iztok Vreš, Davorin Vrhovnik, David Vujinovič, Gregor Žnidar (**Drava**), Ivan Čede, Matej Gamser, Vasiljka Gamser, Mojmir Kosi, Miha Kronovšek, Boštjan Pokorny, Tamara Podhraški, Zdravko Podhraški, Meta Zaluberšek (**Savinja**), Marjana Ahačič, Blaž Blažič, Tomaž Bregant, Henrik Ciglič, Maarten de Groot, Damijan Denac, Katarina Denac, Blanka Dolinar, Andreja Dremelj, Katica Drndelič, Ivan Esenko, Dare Fekonja, Nataša Gorjanc, Janez Grašič, Jurij Hanžel, Alenka Ivačič, Barbara Kaiser, Andrej Kelbič, Aleš Klemenčič, Primož Kmecl, Urša Koce, Jure Kočan, Ivan Kogovšek, Ivica Kogovšek, Jože J. Kozamernik, Boris Kozinc, Aljaž Kožuh, Rado Legat, Špela Lunar, Marjana Mandelj, Tomaž Mihelič, Sava Osole, Jožef Osredkar, Alenka Petrinjak, Žiga I. Remec, Tomaž Remžgar, Metod Rogelj, Rok Rozman, Mirko Silan, Sergij Stepančič, Jošt Stergaršek, Nataša Šalaja, Dare Šere, Metka Štok, Anton Štular, Tanja Šumrada, Rudolf Tekavčič, Tone Trebar, Marko Trebušak, Zlata Vahčič, Barbara Vidmar, Jani Vidmar, Eva Vukelič, Stanko Zima, Miha Žnidaršič (**Zg. Sava**) Jadranka Ajkovič, Janez Božič, Majda Bračička, Alenka Bradač, Branko Brečko, Franc Brečko, Matjaž Cizel, Vito Cizel, Angela Čuk, Zdravko Čuk, Ivan Esenko, Jolanda Gobec, Marjan Gobec, Andrej Hudoklin, David Kapš, Marinka Kastelic, Dušan Klenovšek, Luka Krajnc, Marjan Kumelj, Joaquin Lopez Lopez, Marijan Manfreda, Petra Mohar, Rudi Omahen, Hrvoje Teo Oršanič, Martina Peterlin Urbanč, Zdravko Podhraški, Terezija Potočar Korošec, Katarina Požun Brinovec, Peter Požun, Robert Rožaj, Tone Strniša, Pavel Šet, Branimir Vodopivec, Sašo Žinko (**Sp. Sava**), Alenka Bradač, Laura Javoršek, Andrej Kelbič, Urša Koce, Primož Pahor, Tanja Šumrada, Štefan Vesel (**Kolpa**), Jože Berce, Tomaž Berce, Dejan Bordjan, Marjeta Cvetko, Igor Dakskobler, Vid Dakskobler, Milan Fakin, Andrej Figelj, Jernej Figelj, Gabrijel Flajs, Martin Gerlič, Marko Gregorič, Peter Grošelj, Tomaž Hain, Drago Jež, Ivan Kljun, Mika Kocjančič, Irena Kodele Krašna, Borut Kokalj, Erika Komidar, Dean Kovač, Albert Kravanja, Zvonko Kravanja, Peter Krečič, Borut Kumar, Bogdan Lipovšek, Sonja Marušič, Jurij Mikuletič, Marko Nabergoj, Gregor Podgornik, Slavko Polak, Miran Pregelj, Aljaž Rijavec, Juta Sterle, Erik Šinigoj, Viljana Šiškovič, Anže Škoberne, Drago Telič, Gregor Torkar, Marko Vihtelič, Polonca Voglar (**Notranjska & Primorska**), Igor Brajnik, Bogdan Lipovšek, Dario Markežič, Borut Mozetič, Borut Rubinič, Iztok Škornik, Dušan Šuštaršič, Peter Trontelj, Al Vrezec, Petra Vrh Vrezec, Sašo Welldt (**Obala**).

Lokalni koordinatorji leta 2008 so bili: Željko Šalamun (**Mura**), Matjaž Kerček, Luka Božič (**Drava**), Luka Božič (**Savinja**), Katarina Denac, Vojko Havliček, Tomaž Mihelič (**Zg. Sava**), Andrej Hudoklin, Dušan Klenovšek, Hrvoje Oršanič (**Sp. Sava**), Borut Rubinič (**Kolpa**), Andrej Figelj, Leon Kebe (**Notranjska & Primorska**), Borut Rubinič (**Obala**).

Summary

In 2008, the International Waterbird Census (IWC) was carried out on January 12th and 13th. Aquatic birds were counted on all major rivers and on most of the significant stagnant waters in the country. In the census, 228 voluntary observers took part, who surveyed 409 sections of the rivers (in the total length of 1,365.2 km) and 194 other localities (145 stagnant waters and 49 streams). Altogether, 66,268 waterbirds belonging to 68 species were counted, apart from two other taxa (an unidentified goose *Anser sp.* and a hybrid). This is the highest number of aquatic birds as well as the highest number of species ever counted during the January census in Slovenia. Most of these birds were registered in the Drava river count area, i.e. 33,340 (50.3% of all waterbirds in Slovenia). The most abundant during the 2008 census was the Mallard *Anas platyrhynchos* (37.5% of all waterbirds), followed by the Common Coot *Fulica atra* (17.1% of all waterbirds), Black-headed Gull *Larus ridibundus* (12.2% of all waterbirds), Great Cormorant *Phalacrocorax carbo* (4.9% of all waterbirds) and Yellow-legged Gull *Larus michahellis* (4.8% of all waterbirds). The number 1,000 of all counted individuals was also exceeded by the Little Grebe *Tachybaptus ruficollis*, Grey Heron *Ardea cinerea*, Mute Swan *Cygnus olor*, Eurasian Teal *Anas crecca*, Pochard *Aythya ferina*, Tufted Duck *Aythya fuligula* and Goldeneye *Bucephala clangula*. In 2008, the highest numbers of aquatic birds were counted for the second time in a row (among all January censuses carried out to date) in the count areas of the Drava and Mura rivers.

Literatura

- ARSO (2007): Mesečni bilten 14 (12).
ARSO (2008): Mesečni bilten 15 (1).
Božič, L. (2001): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 22 (106–107): 115–120.
Božič, L. (2002): Zimsko štetje mokožev *Rallus aquaticus* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110–111): 27–33.
Božič, L. (2005): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2004 in 2005 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (126): 123–137.
Božič, L. (2006): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2006 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 27 (130–131): 159–169.
Božič, L. (2007): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2007 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 28 (132): 23–31.
ŠTUMBERGER, B. (1997): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1997 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 18 (80–81): 29–39.

- ŠTUMBERGER, B. (1998): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (87–88): 36–48.
- ŠTUMBERGER, B. (1999): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1999 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 20 (92): 6–22.
- ŠTUMBERGER, B. (2000): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2000 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 21 (102–103): 271–274.
- ŠTUMBERGER, B. (2001): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2001 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 22 (108): 171–174.
- ŠTUMBERGER, B. (2002): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2002 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110–111): 43–47.
- ŠTUMBERGER, B. (2005): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2003 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (125): 99–103.

Arrived / Prispelo: 17.10.2008

Accepted / Sprejeto: 5.12.2008

APPENDIX / DODATEK

Tabela 3: Število prešteti vodnih ptic v januarskem štetju leta 2008 v Sloveniji (M – Mura, ŠČ – Ščavnica, LD – Ledava, MR – Mura razno: jezera, ribniki, gramoznice, mrtvice in potoki v Pomurju ter bližnji okolici, DA – Drava Alpe: meja z Avstrijo pri Libeličah – Selnica ob Dravi, MM – Meža in Mislinja, D – Drava: Selnica ob Dravi – meja s Hrvaško pri Središču ob Dravi, DV – Dravinja, P – Pesnica, DPP – Dravsko in Ptujsko polje: ribniki, gramoznice, kanali, potoki in polja na Dravskem in Ptujskem polju ter bližnji okolici, S – Savinja, ŠAL – Šaleška jezera: Škalsko, Velenjsko in Šoštanjko jezero, SR – Savinja razno: jezera, ribniki, manjše reke in potoki na Savinjski ravnini ter bližnji okolici, ZGS – zgornja Sava: Sava Bohinjka, Sava Dolinka, Sava do Gornje Save (Kranj), SOR – Selška Sora, Poljanska Sora in Sora, SRS – srednja Sava: Gornja Sava (Kranj) – Breg pri Litiji, KBI – Kamniška Bistrica, LB – Ljubljana, SAR – Savska ravan: jezera, gramoznice, manjše reke in potoki na Savski ravnini, LBA – Ljubljansko barje: jezera, ribniki, kanali in potoki na Ljubljanskem barju, SSO – Sava soteska: Breg pri Litiji – Zidani Most, SS – spodnja Sava: Zidani Most – meja s Hrvaško, MI – Mirna, K – Krka, ST – Sotla, SSR – spodnja Sava razno: jezera, ribniki, gramoznice in potoki na Krški ravnini ter bližnji okolici, KO – Kolpa, KOR – Kolpa razno: jezera, manjše reke in potoki na Kočevskem in v Beli krajini, SO – Soča, I – Idrija, VI – Vipava, VID – Vipavska dolina: jezera, glinokopi in potoki v Vipavski dolini, NOT – Notranjska: notranjska kraška polja in ponikalnice, Cerkniško jezero, RE – Reka, O – Obala: slovensko obalno morje, OS – Obala soline: Sečoveljske in Strunjske soline, OZ – Obala zatok: Škocjanski zatok, OR – Obala razno: reke in stoječe vode v Koprskih brdih). Štetje ni bilo opravljeno na Mirni in Sotli. Števila vodnih ptic, ki so bile preštete na prenočiščih, je označeno s krepkim tiskom.

Table 3: The number of counted waterbirds during IWC 2008 in Slovenia (M – Mura, ŠČ – Ščavnica, LD – Ledava, MR – Mura other: lakes, fish ponds, gravel pits, backwaters and streams in Pomurje and neighbourhoods, DA – Drava Alpe: from border with Austria at Libeliče to Selnica ob Dravi, MM – Meža and Mislinja, D – Drava: from Selnica ob Dravi to border with Croatia at Središče ob Dravi, DV – Dravinja, P – Pesnica, DPP – Dravsko polje and Ptujsko polje: fish ponds, gravel pits, channels, streams and fields on Dravsko and Ptujsko polje and neighbourhoods, S – Savinja, ŠAL – Škalsko, Plevelovo, Velenjsko and Družmirsko Lake, SR - Savinja other: lakes, fish ponds, small rivers, and streams on Savinja plain and neighbourhoods, ZGS – Upper Sava: Sava Bohinjka, Sava Dolinka, Sava to Kranj, SOR - Selška Sora, Poljanska Sora and Sora, SRS – Middle Sava: from Kranj to Breg pri Litiji, KBI - Kamniška Bistrica, LB – Ljubljana, SAR – lakes, gravel pits, small rivers and streams on Sava plain, LBA – lakes, fish ponds, channels and streams on Ljubljansko, SSO – Sava gorge: from Breg pri Litiji to Zidani Most, SS – Lower Sava: from Zidani Most to border with Croatia, K – Krka, ST – Sotla, SSR – Lower Sava other: lakes, fish ponds, gravel pits and streams on Krško plain and neighbourhoods, KO – Kolpa, KOR – Kolpa other: lakes, small rivers and streams in Kočevsko region and Bela krajina, SO – Soča, I – Idrija, VI – Vipava, VID – Vipavska dolina: lakes, clay pits and streams in Vipava valley, NOT – Notranjska: karst fields of S Slovenia (eg. Cerkniško polje), RE – Reka, O – Slovene coastal sea, OS – Coastal salt pans: Sečoveljske and Strunjske salt pans, OZ – Škocjanski zatok, OR – other localities on coast: rivers and stagnant waters in Koprška brda). The rivers Mirna and Sotla were not counted. The number of waterbirds counted on roosting places is denoted with bold print.

Tabela 3 / Table 3: IWC 2008; naslov glej str. 47 / title see page 47

Vrsta / Species	Slovenija						Drava				Mura				Zgornja Sava (Sava - upper)						Kolpa				
	Skupaj vse / Total overall	DA	MM	D	DV	P	DPP	Skupaj/ Total	M	Š	Č	LD	MR	Skupaj/ Total	ZGS	SOR	SRS	KBI	LB	SAR	LBA	Skupaj/ Total	KO	KOR	Sk./ Tot.
<i>Gavia stellata</i>	6																								
<i>Gavia arctica</i>	70																								
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	1136	28		403	11	1		443	43	4	10	12	69	3	1	173		111	1	16	305	8		8	
<i>Podiceps cristatus</i>	408	2		101			1	104			3	15	18	8		10					18		2	2	
<i>Podiceps grisegena</i>	6				1			1																	
<i>Podiceps nigricollis</i>	90																								
<i>Phalacrocorax carbo</i>	3224	324		1367				1691	245				245	25		90		54				169	100		100
<i>P. aristotelis</i>	227																								
<i>P. pygmaeus</i>	345			300				300	45				45												
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	1																								
<i>Botaurus stellaris</i>	6								1			3	4												
<i>Egretta garzetta</i>	94																								
<i>Egretta alba</i>	660			134	14	71	120	339	40	22	57	40	159	1	1	3	1	26		22	54	6		6	
<i>Ardea cinerea</i>	1153	12	40	165	33	93	63	406	55	13	38	39	145	62	25	21	4	29	23	33	197	14		14	
<i>Ciconia ciconia</i>	2						2	2																	
<i>Phoenicopterus roseus</i>	15																								
<i>Cygnus olor</i>	2230	26		1091	8	5	9	1139	341	3	24	42	410	10		145		18	4	2	179	1	1	2	
<i>Anser fabalis</i>	540			536			4	540																	
<i>Anser albifrons</i>	231			130			1	131																	
<i>Anser anser</i>	23			3				3								2						2			
<i>Anser sp.</i>	4																								
<i>Tadorna tadorna</i>	30			1				1																	
<i>Cairina moschata</i>	14		1	1				2							4							4			
<i>Aix galericulata</i>	6			1				1											2		4		1	1	
<i>Anas penelope</i>	492			183			3	186	2		5	7	2	19							21	1		1	
<i>Anas strepera</i>	179			104				104			4	4				13		2			15				
<i>Anas crecca</i>	1561	5	5	700	16	6	10	742	30	2	14	161	207			43		3			46	35	1	36	
<i>Anas platyrhynchos</i>	24843	226	478	7057	400	413	979	9553	1081	507	397	1786	3771	739	212	1680	53	1975	396	203	5258	459	111	570	
<i>Anas acuta</i>	4								1				1												
<i>Anas clypeata</i>	52			6				6						2							2				
<i>Netta rufina</i>	8			7				7																	
<i>Netta peposaca</i>	2																								
<i>Aythya ferina</i>	1340	13		1077				1090		3			3	3		30		3			36	2	1	3	
<i>Aythya nyroca</i>	1																								
<i>Aythya fuligula</i>	1107	2		872				874	13		4	17				141					141	3		3	
<i>Aythya marila</i>	11															2					2				
<i>A. ferina X nyroca</i>	1															1					1				
<i>Clangula hyemalis</i>	1			1				1																	
<i>Melanitta nigra</i>	17																1					1			
<i>Melanitta fusca</i>	10																								
<i>Bucephala clangula</i>	1009			881				881	21	1	4	26	6	1	38						45				
<i>Mergus albellus</i>	47			44				44																	
<i>Mergus serrator</i>	132															2					2				
<i>Mergus merganser</i>	379	47		126		7		180	15				15	26	16	108	1		2		153	1		1	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	4			1		1		2	1																
<i>Rallus aquaticus</i>	59			26				26	1		7	8						8			8				
<i>Gallinula chloropus</i>	207	2		9		2	5	18		1	8		9			7		79	7	40	133				
<i>Fulica atra</i>	11342	49		8017	11		11	8088	73	30	140	243	59		434			90	18	2	603	170	62	232	
<i>Grus grus</i>	56																								
<i>C. alexandrinus</i>	11																								
<i>Pluvialis squatarola</i>	6																								
<i>Vanellus vanellus</i>	40																								
<i>Calidris minuta</i>	19																								
<i>Calidris alpina</i>	13																								
<i>Gallinago gallinago</i>	20			1	2			3	1				1			8		1				9			
<i>Scolopax rusticola</i>	2																								
<i>Numenius arquata</i>	29																								
<i>Tringa totanus</i>	1																								
<i>Tringa nebularia</i>	26																								
<i>Tringa ochropus</i>	74			18				18	43		2	2	47					8		1		9			
<i>Actitis hypoleucos</i>	4																								
<i>Larus melanocephalus</i>	8																								
<i>Larus minutus</i>	1																								
<i>Larus ridibundus</i>	8052	3	1	4892				4896			18	18	18	3		5		22			30				
<i>Larus canus</i>	782			658				658	1	1	1	3			1						1		1	1	
<i>Larus argentatus</i>	1															1					1				
<i>Larus michahellis</i>	3176			759				759	12				12			7					7	55		55	
<i>Sterna sandvicensis</i>	36																								
<i>Alcedo atthis</i>	139		1	24	4	2	5	36	9	2	7	1	19	4	1	4	1	5		3	18	5		5	
<i>Cinclus cinclus</i>	452	5	49	1				55	2				2	65	23	2			35		125				
Skupaj / Total	66268	744	575	29708	499	600	1214	33340	2076	555	594	2284	5509	1018	284	2993	60	2434	488	322	7599	860	180	1040	

Nadaljevanje tabele 2 (desna stran) / continuation of Table 2 (right side)

	Spodnja Sava (Sava - lower)				Savinja				Notranjska & Primorska						Obala / Coast						
	SSO	SS	K	SSR	Skupaj/ Total	S	ŠAL	SR	Skupaj/ Total	SO	I	VI	VID	NOT	RE	Skupaj/ Total	O	OS	OZ	OR	Skupaj/ Total
<i>G. ste.</i>														1	1	5					5
<i>G. arc.</i>														1	1	69					69
<i>T. ruf.</i>		38	171	2	211	3	3		6	2			2	15	19	8	11	56			75
<i>P. cri.</i>		17	10	6	33		9		9	3		1	1	2	7	213		4			217
<i>P. gri.</i>																5					5
<i>P. nig.</i>																90					90
<i>P. car.</i>	162	85			247	320	64		384	25		28	12	15	80	291	6	11			308
<i>P. ari.</i>																227					227
<i>P. pyg.</i>																					
<i>P. ono.</i>										1						1					
<i>B. stel.</i>				1	1								1			1					
<i>E. gar.</i>						3			3			1				1	11	68	11		90
<i>E. alb.</i>	1	3	21	6	31	1			1	12	8	12	4	14	50	3	15	2			20
<i>A. cin.</i>	3	28	53	1	85	50	9	1	60	55	58	35	14	28	190	15	33	8			56
<i>C. cic.</i>																					
<i>P. ros.</i>																	15				15
<i>C. olo.</i>			358	18	376	27	53	3	83					40	40		1				1
<i>A. fab.</i>																					
<i>A. alb.</i>														100	100						
<i>A. ans.</i>							1		1				12	4	16		1				1
<i>A. sp.</i>		3		1	4																
<i>T. tad.</i>																	28	1			29
<i>C. mos.</i>						4	3		7		1					1					
<i>A. gal.</i>																					
<i>A. pen.</i>			1	1	2		2		2					56	56	204	13				217
<i>A. str.</i>			4	8	12	4			4					22	22		18				18
<i>A. cre.</i>			2	147	149	29	36		65				10	55	65	10	150	91			251
<i>A. pla.</i>	91	562	1357	160	2170	1109	313	208	1630	216	97	159	118	750	52	1392	73	285	139	2	499
<i>A. acu.</i>														2	2				1		1
<i>A. chy.</i>														3	3		22	19			41
<i>N. ruf.</i>				1	1																
<i>N. pep.</i>													2		2						
<i>A. fer.</i>		8		147	155	1	19		20	3			3	14	20	4		9			13
<i>A. nyr.</i>				1	1																
<i>A. ful.</i>		1		37	38		33		33					1	1						
<i>A. mar.</i>			1	3	4												5				5
<i>A. fXn.</i>																					
<i>C. bye.</i>																					
<i>M. nig.</i>																	1				1
<i>M. fus.</i>				1	1											5					5
<i>B. cla.</i>				7	7									40	40		10				10
<i>M. alb.</i>														3	3						
<i>M. ser.</i>																122	8				130
<i>M. mer.</i>						5			5	9	14		2		25						
<i>H. alb.</i>														1	1						
<i>R. aqu.</i>		2	1		3					1			1	9	11			3			3
<i>G. cbl.</i>			17	2	19		13		13				2		2	2	3	8			13
<i>F. atr.</i>		134	185	525	844	12	675		687	4		2	4	39	49	426	165	5			596
<i>G. gru.</i>														56	56						
<i>C. ale.</i>																		11			11
<i>P. squ.</i>																		6			6
<i>V. van.</i>																	38	2			40
<i>C. min.</i>																	19				19
<i>C. alp.</i>																	13				13
<i>G. gal.</i>			3		3							1	1	2		4					
<i>S. rus.</i>										2					2						
<i>N. arq.</i>																	5	4	20		29
<i>T. tot.</i>																	1				1
<i>T. neb.</i>																	23		3		26
<i>T. och.</i>																					
<i>A. hyp.</i>																		4			4
<i>L. mel.</i>													2		2	5	1				6
<i>L. min.</i>																	1				1
<i>L. rid.</i>		117	2	2	121	1	170	1	172				240	13	253	1185	731	85	561		2562
<i>L. can.</i>		2			2		80		80				25	1	26	2			9		11
<i>L. arg.</i>																					
<i>L. mic.</i>		16		24	40	6	3		9	96			600	9	705	482	971	20	116		1589
<i>S. san.</i>																	35	1			36
<i>A. att.</i>	1	4	9	4	18	4			4	4		3			7	8	19	3	2		32
<i>C. cin.</i>	1		18		19	4			4	109	123	6	3	6	247						
	97	1097	2298	1105	4597	1583	1486	213	3282	542	301	249	1058	1302	52	3504	2900	3128	674	695	7397